

Program Rozwoju
Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018–2030

PROO

WYTYCZNE DLA EKSPERTÓW

Priorytet 1 b.

Dotacje na wkład własny
w projektach międzynarodowych

Edycja 2021

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Wytyczne dla ekspertów

Spis treści

I. PROO – PODSTAWOWE INFORMACJE	3
II. ROLA EKSPERTÓW W PROO	6
III. WARSZTAT PRACY EKSPERTA	8
IV. ZASADY OCENY MERYTORYCZNEJ WNIOSKÓW	10
V. KRYTERIA OCENY MERYTORYCZNEJ WNIOSKÓW	13

I. PROO – PODSTAWOWE INFORMACJE

Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich (PROO) to rządowy Program dotacyjny dla organizacji sektora pozarządowego, w ramach którego beneficjenci otrzymują środki na wsparcie rozwoju ich organizacji co umożliwi im lepszą realizację działalności statutowej.

Ramy prawne PROO

- Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030 PROO został przyjęty uchwałą nr 104/2018 Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2018 roku.
- Art. 23 Ustawy o ustawy z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1813) - NIW–CRSO zarządza programami wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, które w drodze uchwały przyjmuje Rada Ministrów.
- Art. 30 ust. 4 Ustawy o NIW określa kryteria oceny merytorycznej wniosków.
- Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2094) - art. 88a tworzy Fundusz Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, którego dysponentem jest Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego i którego przychodem jest 4% wpływów z dopłat z gier objętych monopolem państwa. Środki te stanowią źródło finansowania realizacji Programu.
- Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 8. listopada 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz. U. poz. 2149).

Cel główny PROO

Głównym celem Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich jest wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości.

Cele szczegółowe Programu to:

1. Wzrost zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w życie publiczne;
2. Wzmocnienie organizacji obywatelskich w wymiarze strategicznym;
3. Poprawa stabilności finansowej organizacji obywatelskich.

Priorytet 1b

Przedmiotem Konkursu jest wsparcie zadań służących zwiększeniu aktywności organizacji obywatelskich w zakresie realizacji przez nie projektów międzynarodowych oraz sięganiu przez te organizacje po środki w ramach programów wdrażanych przez instytucje zagraniczne. Przedmiot konkursu będzie realizowany poprzez sfinansowanie wkładów własnych organizacji, które uzyskują dofinansowanie projektów z innych źródeł. W ramach Priorytetu 1b PROO udzielane są dotacje na realizację zadań określonych w art. 88a ust. 5 pkt 2-4 UoGH.

Dotacje udzielane w ramach Priorytetu 1b są przeznaczone wyłącznie na sfinansowanie wkładu własnego, który pozwoli na:

1. Udział organizacji obywatelskich w projektach międzynarodowych.
2. Realizację projektów w ramach programów wdrażanych przez instytucje zagraniczne.
3. Realizację projektów w ramach programów ponadnarodowych.

Dotacja może zostać przyznana wyłącznie na pokrycie wymaganego wkładu własnego w projektach międzynarodowych, które są zgodne z celami PROO. Zadaniem eksperta jest m.in. weryfikacja tego warunku na etapie oceny merytorycznej wniosku.

UWAGA!

"Projekt międzynarodowy" według PROO 1B to projekt, który jest finansowany ze źródeł zagranicznych (oraz nie jest finansowany lub współfinansowany z polskich środków publicznych) i realizowany między innymi na terenie Polski lub poza jej granicami

Projekt międzynarodowy, którego wkład własny ma zostać sfinansowany z dotacji w Priorytecie 1b PROO musi być realizowany w ramach programu wdrażanego przez instytucje zagraniczne lub programu międzynarodowego, **którego budżet nie przewiduje środków dedykowanych (wydzielonych dla) Rzeczypospolitej Polskiej.**

Dlatego też niektóre projekty mimo, że są kojarzone z programami międzynarodowymi, to jednak nie będą wypełniały powyższych warunków. Chodzi tu o projekty finansowane ze środków, które są dedykowane są Rzeczypospolitej Polskiej, co oznacza, że stanowią część budżetu państwa i że tylko z tego źródła mogą zostać otrzymane przez Beneficjenta wspomnianego Programu. Takie programy nie realizują

założonych celów konkursu, dlatego wkłady własne organizacji nie mogą być sfinansowane z PROO 1B.

Przykładowe Programy, które nie są wspierane w ramach konkursu PROO 1 B:

- Programu Aktywni Obywatele - Fundusz Krajowy (Środki Mechanizmu EOG i NMF),
- Program „Kultura” (Środki Mechanizmu Finansowego EOG i NMF),
- Program „Sprawy wewnętrzne” (Środki Mechanizmu Finansowego EOG i NMF),
- Program „Edukacja” (Środki Mechanizmu Finansowego EOG i NMF),
- Program Krajowego Funduszu Azylu Migracji i Integracji.

Nie jest to zamknięta lista, należy pamiętać, aby zweryfikować, czy dany Program jest finansowany lub współfinansowany z polskich środków publicznych.

Są to podstawowe założenia Programu, które musi spełnić każdy wniosek konkursowy. Oznacza to, że we wniosku muszą znaleźć się elementy wskazujące, że realizacja zadania będzie wiązała się z udziałem organizacji obywatelskiej w projekcie międzynarodowym, z realizacją projektu w ramach programów wdrażanych przez instytucje zagraniczne lub z realizacją projektu w ramach programów ponadnarodowych.

Niespełnienie tego wymagania powinno skutkować odrzuceniem wniosku wstępnego na etapie oceny merytorycznej – punktację należy obniżyć pierwszym kryterium oceny (dot. adekwatności wniosku w odniesieniu do celów Programu).

II. ROLA EKSPERTÓW W PROO

W ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich eksperci dokonujący oceny merytorycznej wniosków pełnią jedną z kluczowych ról dla prawidłowej realizacji Programu i osiągnięcia jego celów. Środki przeznaczone do rozdysponowania wśród beneficjentów są ograniczone w stosunku do zainteresowania Programem, konieczne jest dokonanie selekcji wniosków w oparciu o zawarte w dokumentach konkursowych kryteria i wytyczne. Eksperti przyczyniają się do osiągnięcia celów Programu dzięki stworzeniu możliwości do rozwoju i realizacji działań poprzez przyznanie dotacji najlepiej ocenionym wnioskowi, przy jednoczesnym odmówieniu finansowania innym.

Zadaniem ekspertów jest:

1. Odrzucenie wniosków niewpisujących się w Program, przygotowanych w sposób niegwarantujący osiągnięcia jego celów;
2. Wskazanie wniosków, które w najwyższym stopniu wpisują się w Program oraz tych, których Wnioskodawcy gwarantują prawidłową realizację założonych zadań.

Dodatkowo:

3. Edukowanie wnioskujących organizacji, poprzez odpowiednio opracowane i zredagowane uzasadnienia, dotyczące jakości złożonych wniosków. Zadaniem eksperta będzie zatem wskazanie organizacji popełnionych błędów, co pozwoli na złożenie poprawionego wniosku w kolejnych konkursach.

Celem Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich jest m.in. wzrost zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w życie publiczne. Wszystkie organizacje powinny mieć równą szansę otrzymania dotacji – ocena powinna zatem opierać się wyłącznie na podstawie złożonego wniosku i dołączonego do niego załączników. Oczywistym jest, że duże, doświadczone organizacje o wysokim budżecie posiadają większe szanse na przygotowanie wniosku o wyższej jakości. Dlatego też mało specjalistyczny język, czy nawet błędy językowe we wniosku, nie powinny wpływać na jego ocenę merytoryczną.

KONFLIKT INTERESÓW

Ekspert nie może dokonywać oceny w sytuacji, w której występuje lub może wystąpić konflikt interesów. Przed rozpoczęciem oceny wniosków, każdy ekspert podpisuje deklarację bezstronności. W przypadku **zaistnienia prawdopodobieństwa konfliktu interesów ekspert jest zobowiązany do zgłoszenia tego faktu do NIW oraz wycofania się z oceny merytorycznej danego wniosku**. W przypadku zgłoszenia do NIW konfliktu interesów lub stwierdzenia konfliktu interesów przez NIW wniosek przekazywany jest do oceny merytorycznej innemu ekspertowi.

NIW-CRSO podkreśla konieczność unikania wszelkich sytuacji, które mogłyby podważać bezstronność i obiektywizm eksperta – w szczególności niedozwolone są próby kontaktu z przedstawicielami organizacji wnioskujących.

III. WARSZTAT PRACY EKSPERTA

Jak wygląda procedura oceny i jak się do niej przygotować?

Konkurs prowadzony jest z pominięciem etapu pierwszego (wnioski wstępne), zgodnie z § 18 ust. 1 RwfWRSO, ze względu na przedmiot Konkursu, opisany w rozdziale 4 Regulaminu, tj. wsparcie organizacji obywatelskich w realizacji projektów międzynarodowych oraz w sięganiu po środki w ramach programów wdrażanych przez instytucje zagraniczne, poprzez zapewnienie im środków na wymagany dla tego typu przedsięwzięć wkład własny.

W przypadku oceny merytorycznej wniosków w priorytecie 1b jeden ekspert ocenia wnioski w liczbie ok. dziesięciu wniosków (w zależności od liczby wniosków złożonych w danej edycji). Wszystkie wnioski do oceny zostaną przekazane jednorazowo.

Bardzo ważne jest wcześniejsze zgłoszenie jeżeli ekspert nie ma możliwości ocenienia otrzymanych wniosków – im szybciej NIW-CRSO otrzyma to zgłoszenie, tym lepiej!

Każdy Wniosek jest oceniany odrębnie przez dwóch ekspertów. W przypadku, gdy różnica ocen dwóch ekspertów zewnętrznych przekracza 30% oceny wyższej, wniosek jest dodatkowo oceniany przez trzeciego eksperta zewnętrznego. Po otrzymaniu wszystkich ocen wniosek umieszczany jest na liście rankingowej na podstawie średniej arytmetycznej dwóch najbliższych ocen bądź, jeśli jest to niemożliwe, oceny trzeciego eksperta i wyższej z ocen rozbieżnych.

Dane ekspertów oceniających poszczególne wnioski nie są udostępniane Wnioskodawcom. Po rozstrzygnięciu Konkursu, NIW-CRSO opublikuje listę wszystkich ekspertów oceniających wnioski złożone w ramach Konkursu, bez przypisania wniosków do konkretnych ekspertów.

Organizacje wnioskujące nie mają możliwości odwołania od oceny merytorycznej wniosków. Dlatego niezwykle ważne jest odpowiednie **uzasadnienie liczby przyznanych punktów, aby nie budziło ono żadnych wątpliwości ze strony Wnioskodawcy.**

Plan pracy eksperta

1. Podstawowym zadaniem eksperta przed przystąpieniem do oceniania wniosków jest opracowanie własnego warsztatu pracy – tj. m.in. wybór właściwego miejsca, wyznaczenie harmonogramu i odpowiednie rozplanowanie czasu pracy.

2. Bardzo ważnym i niezbędnym elementem pracy eksperta jest zapoznanie się z pełną dokumentacją konkursową, w szczególności:
  - a. Programem Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2030;
  - b. Regulaminem konkursowym Priorytetu 1b wraz z załącznikami;
  - c. Dokumentem zawierającym najczęściej zadawane pytania dot. konkursu.
3. Do każdego z ekspertów przypisany będzie opiekun - pracownik NIW-CRSO.
4. W dalszej kolejności ekspert powinien zapoznać się z wnioskami, mając na uwadze wytyczne oceny wniosków.
5. W konkursie w ramach PROO 1b szczególnie istotne jest zapoznanie się również z załącznikami wniosku. Są nimi dokumenty związane z realizacją projektu międzynarodowego. Załączniki stanowią integralną część wniosku i powinny być przeanalizowane ze starannością i uwagą.
6. Kolejnym etapem jest dokonanie oceny merytorycznej, zgodnie z kryteriami oceny.
7. Ocena merytoryczna wniosku dokonywana jest w karcie oceny wniosku w Systemie Obsługi Dotacji.
8. Po zakończonej ocenie wszystkich wniosków:
  - a. ekspert przygotowuje protokół zdawczo-odbiorczy i rachunek;
  - b. ekspert przekazuje oryginalne dokumenty w wersji papierowej (podpisane!) do NIW (poczta, kurier, osobiście);
  - c. NIW-CRSO sprawdza protokół zdawczo-odbiorczy oraz rachunek;
  - d. opiekun eksperta przygotowuje dokumenty do przelewu.

IV. ZASADY OCENY MERYTORYCZNEJ WNIOSKÓW

GENERALNE ZASADY OCENIANIA:

1. Kryteria oceny merytorycznej zawarte są w art. ust. 4 ustawy o NIW-CRSO:
  - 1) Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu (celu głównego Programu i celów szczegółowych), w tym identyfikacja problemów i potrzeb organizacji oraz jej interesariuszy **(jest to kryterium kluczowe dla oceny merytorycznej)**;
  - 2) Jakość zaplanowanych działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb, plan działań obejmuje rozwój instytucjonalny w powiązaniu z realizacją celów i działań misyjnych;
  - 3) Wpływ działań zawartych we wniosku na interesariuszy, organizację (Wnioskodawcę i ew. grupę partnerską) oraz jej otoczenie (zasięg i znaczenie wpływu działań z punktu widzenia rozwoju instytucjonalnego Wnioskodawcy, interesariuszy, otoczenia, spójność działań i rezultatów, jakość wskaźników rezultatu, zaproponowanych metod pomiaru ich osiągnięcia, plan utrzymania trwałości rezultatów);
  - 4) Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku (a w grupie partnerskiej z uwzględnieniem doświadczenia jej członków) – potencjał kadrowy, techniczny, ekonomiczny Wnioskodawcy, doświadczenie w działalności opisanej we wniosku, adekwatność sposobu zarządzania realizacją zaplanowanych działań;
  - 5) Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek.
2. Jeden ekspert przyznaje maksymalnie 100 punktów.
3. Ekspert ocenia wniosek z dokładnością do 1 pkt.
4. Wniosek uzyskuje pozytywną ocenę merytoryczną jeśli uzyska nie mniej niż 60% wszystkich punktów i 50% punktów w kryterium nr 1.
5. **Wniosek powinien być oceniany kompleksowo – należy go rozumieć jako spójną całość.** Nie należy kierować się tym, że tylko jedna rubryka opisuje odpowiadające jej kryterium. Rzeczy istotne z punktu widzenia każdego z kryteriów mogą znajdować się w wielu częściach wniosku.
6. **Integralną częścią wniosku są dołączone do niego załączniki.** Jest to dokumentacja związana z projektem międzynarodowym, do którego organizacja wnioskująca chce uzyskać wkład własny.

7. Jeśli będzie ku temu podstawa, należy odjąć punkty w każdym z kryteriów, tzn. jeśli ta sama przesłanka stanowi podstawę obniżenia punktacji w jednym kryterium, oznacza to, że można obniżyć punktację za tą samą przesłankę w kolejnym kryterium. Bardzo dobrym przykładem mogą być błędy wskazane w diagnozie, które będą rzutowały na plan działań. **Każde kryterium powinno być traktowane niezależnie.**
8. Każde odjęcie punktów powinno być **odpowiednio uzasadnione** w opisie uzasadniającym daną ocenę.
9. Procedura konkursowa jest jednoetapowa – oznacza to, że nie przewiduje się przyjmowania wniosków wstępnych i wniosków pełnych.

Zasadniczo należy ocenić, czy oferta wpisuje się w cel główny PROO - wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie udziału tych organizacji w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości, a także realizuje cele szczegółowe czyli:

1. Wzrost zaangażowania obywateli i organizacji obywatelskich w życie publiczne,
2. Wzmocnienie organizacji obywatelskich w wymiarze strategicznym,
3. Poprawa stabilności finansowej organizacji obywatelskich.

WAŻNE PRZY OCENIE

- Pula dostępnych środków jest ograniczona, nie pozwala ona na przyznanie dotacji wszystkim potrzebującym organizacjom, czy nawet wszystkim tym, które uzyskały pozytywną ocenę. **Bardzo ważne jest zatem, by punkty były przydzielane w sposób surowy, przemyślany i wyważony.** Każdy punkt powinien być przyznawany zasłużenie oraz powinien zostać uargumentowany w karcie oceny.
- **Głównym przedmiotem zainteresowania eksperta powinna być wartość projektu międzynarodowego** na który Wnioskodawca pragnie uzyskać wkład własny.
- **Ocena merytoryczna jest oceną całego wniosku.** Poszczególne pola w karcie oceny nie są odzwierciedleniem/odbiciem pól tekstowych we wniosku - kryteria i ich uszczegółowienia nie są przypisane do konkretnych pól tekstowych wniosku.
- **W przypadku zauważenia niezgodności którejkolwiek części wniosku (szczególnie dot. opisów i oświadczeń) ze stanem faktycznym – należy zawrzeć o tym informację w karcie oceny i niezwłocznie zgłosić ten fakt do opiekuna w NIW.**

Należy także pamiętać, że:

- **Ocena merytoryczna jest bezwarunkowa** – nie ma możliwości poprawienia wniosku przez Wnioskodawcę, nie ma możliwości odwołania od wystawionej oceny;
- **W toku oceny merytorycznej działalność Wnioskodawcy nie powinna być wartościowana** – organizacje powinny mieć równe szanse na otrzymanie dotacji bez względu na rodzaj prowadzonej działalności pożytku publicznego. Działalność statutowa organizacji może być różnorodna, niszowa, mało znana, ale nie może być oceniana jako gorsza. Oceniający nie powinien ulegać znajdującym się we wniosku emocjonalnym przekazom.
- **Ekspert powinien skupić się na ocenie danych zawartych we wniosku (i stanowiących jego część w załącznikach)**, a nie bazować na ogólnodostępnych informacjach o organizacji. Ma to szczególne zastosowanie w przypadku dużych ogólnopolskich organizacji. Jeśli światopogląd oceniającego nie pozwala na obiektywne potraktowanie danej organizacji, istnieje możliwość rezygnacji z oceny danego wniosku.
- Przyznanie dotacji oznacza nałożenie na beneficjenta odpowiedzialności, z którą niektóre organizacje mogą sobie nie poradzić. Dlatego oceniając potencjał organizacji należy zastanowić się czy dysponuje ona wystarczającymi zasobami pozwalającymi **udźwignąć ciężar wykonania zadania i rozliczenia dotacji**. Jeżeli istnieją uzasadnione obawy, że organizacja może mieć problem z wykonaniem zadania i rozliczeniem dotacji to powinno to znaleźć odzwierciedlenie w punktacji.

V. KRYTERIA OCENY MERYTORYCZNEJ WNIOSKÓW

l.p.	Kryterium	Liczba punktów
1.	<p>Adekwatność Wniosku w odniesieniu do celów Programu (celu głównego Programu i celów szczegółowych) – założenia projektu, którego wkład własny ma zostać sfinansowany ze środków dotacji są adekwatne do celu głównego PROO i obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wsparcie rozwoju instytucjonalnego organizacji społeczeństwa obywatelskiego, • zwiększenie udziału organizacji obywatelskich w życiu publicznym i upowszechnianiu demokratycznych norm obywatelskości, • wszechstronny rozwój sektora obywatelskiego, w tym podniesienie jakości działania organizacji, • zaangażowanie organizacji obywatelskich w życie publiczne, • zwiększenie funkcji kontrolnych oraz eksperckich, • wsparcie budowy silnego, sprawnego sektora obywatelskiego, który zachowując swoją różnorodność i niezależność będzie równocześnie realnym, równoprawnym partnerem w życiu publicznym i społecznym dla znacznie silniejszych instytucji władzy politycznej, ekonomicznej, medialnej czy samorządowej. 	25
2.	Jakość planu działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb.	25
3.	Wpływ działań zawartych w projekcie na uczestników, organizacje zaangażowane w realizację projektu oraz inne podmioty będące interesariuszami działań, w tym także trwałość rezultatów działań i jakość środków mających na celu upowszechnienie rezultatów.	20
4.	Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku (w grupie partnerskiej z uwzględnieniem doświadczenia jej członków).	20
5.	Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek.	10
	Suma punktów oceny merytorycznej wniosku	100

Kryterium nr 1. Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu.

Ocena tego kryterium jest zasadniczym elementem oceny merytorycznej wniosków. By uzyskać pozytywną ocenę merytoryczną wniosek musi otrzymać nie mniej niż 50% punktów w Kryterium nr 1.

Ekspert powinien negatywnie ocenić wniosek gdy:

- a. wniosek nie zakłada sfinansowania minimalnego wkładu własnego, wymaganego przy realizacji projektu międzynarodowego
- b. projekt, do którego wkład własny stara się uzyskać Wnioskodawca, nie ma charakteru międzynarodowego (zob. s.4-5 *Wytycznych*), nie jest elementem programu wdrażanego przez instytucję zagraniczną, bądź nie jest realizowany w ramach programu międzynarodowego.
- c. działania przewidziane przez Wnioskodawcę nie mieszczą się w jego działalności statutowej;
- d. wniosek nie wpisuje się w cele PROO (szczególnie gdy projekt międzynarodowy, o którym mowa wyżej, nie jest zgodny z celami PROO);
- e. wniosek jest w rażącym stopniu niezgodny z Regulaminem (przykładowo – przewiduje sfinansowanie z środków PROO działalności gospodarczej);
- f. działania przewidywane przy realizacji projektu międzynarodowego nie zakładają działań na (przynajmniej jednym) polu:
  - edukacji;
  - włączenia społecznego i działalności prorodzinnej;
  - rozwoju wspólnot lokalnych i społeczeństwa obywatelskiego, wolontariatu;
  - pomocy humanitarnej i rozwojowej;
  - dziedzictwa kultury, historii oraz pamięci historycznej;
  - ochrony środowiska naturalnego.

UWAGA

W przeciwieństwie do innych konkursów związanych z PROO, konkurs organizowany w ramach PROO 1b dotyczy przyznania dotacji na wkład własny do projektu. Logika projektowa nie tylko może, ale i powinna pojawiać się we wniosku!

Część działań może być finansowanych NIE ze środków dotacji PROO, a np. z własnych środków organizacji. Nie jest to błąd. Przykładowo Wnioskodawca może z środków PROO sfinansować część wynagrodzenia czy zakupu sprzętu.

Kryterium nr 2. Jakość planu działań w odniesieniu do zidentyfikowanych przez organizację potrzeb.

Czy wniosek (wraz z załącznikami) zawiera analizę zaplanowanych przez Wnioskodawcę działań w odniesieniu do zdiagnozowanych problemów i potrzeb?

Działania zaproponowane przez Wnioskodawcę powinny wynikać z diagnozy (opisu problemów i potrzeb) i przyczyniać się do osiągnięcia określonego przez Wnioskodawcę celu.

Najważniejsze jest zweryfikowanie, czy planowane działania przyczynią się do rozwiązania naświetlonej we wniosku sytuacji problemowej i czy wynikają one z opisanych potrzeb.

Dokonując oceny w ramach kryterium 2 należy odpowiedzieć na pytania:

Czy działania odpowiadają na potrzeby?

Czy:

- a. działania przedstawione we wniosku odnoszą się do wcześniej zdiagnozowanych problemów i potrzeb?
- b. działania, jako sposoby zaradzenia wskazanym potrzebom są efektywne?

Czy zaplanowane działania są spójne, a przeprowadzenie wpłynie na skuteczność, zasięg, efektywność realizacji celów statutowych?

Czy:

- a. działania zaprezentowane we wniosku są spójne – czy działania są ze sobą choć w pewnym stopniu powiązane, nie stanowią losowej zbitki działań statutowych/listy życzeń a tworzą spójną całość i harmonijnie odpowiadają zarówno potrzebom nakreślonym we wniosku jak i specyfice danej działalności?
- b. działania wpisują się w profil działalności misyjnej organizacji wnioskującej?
- c. działania przysłużą się ogółem rozwojowi organizacji wnioskującej, ze szczególnym uwzględnieniem zwiększenia jej zasięgu działania, skuteczności lub efektywności?

Kryterium nr 3. Wpływ działań zawartych w projekcie na uczestników, organizacje zaangażowane w realizację projektu oraz inne podmioty będące interesariuszami działań, w tym także trwałość rezultatów działań i jakość środków mających na celu upowszechnienie rezultatów.

W niniejszym kryterium ważna jest analiza wpływu działań na otoczenie.

Przy wyliczeniu oceny punktowej w kryterium nr 3 należy udzielić odpowiedzi na następujące pytania:

Jaki jest zasięg i znaczenie wpływu działań z punktu widzenia rozwoju instytucjonalnego Wnioskodawcy, interesariuszy oraz otoczenia.

Czy:

- a. działania będą miały szeroki wpływ na uczestników projektu, organizacje zaangażowane w jego realizację oraz inne podmioty-interesariuszy działań?
- b. jaki wpływ będzie miał projekt na samego Wnioskodawcę?
- c. jak daleki zasięg działań przewiduje Wnioskodawca i czy jest to realne?
- d. działania i ich rezultaty są spójne z resztą wniosku?
- e. wniosek zawiera ocenę wpływu, jaki zaplanowane działania oraz wykorzystanie środków z dotacji będą miały na realizację działalności misyjnej (statutowej) i rozwój instytucjonalny?

Czy wniosek przewiduje uzyskanie pewnej trwałości rezultatów i ich skutków?

Mimo, że Priorytet PROO 1b nie jest skoncentrowany na rozwoju instytucjonalnym, pożądane jest by efekty działań Wnioskodawcy odznaczały się pewną trwałością.

Czy:

- a. organizacja planuje kontynuowanie części działań po skończeniu się dotacji, czy też wszelkie działania są planowane jedynie na czas trwania zadania?
- b. czy plan kontynuacji działalności na lata po zakończeniu realizacji zadania jest wykonalny i spójny z zaprezentowanymi działaniami?
- c. czy Wnioskodawca przewiduje rozpowszechnienie skutków działań?

Kryterium 4. Możliwość (wykonalność) realizacji działań zaplanowanych we wniosku (w grupie partnerskiej z uwzględnieniem doświadczenia jej członków).

Oceniając to kryterium, ekspert powinien odpowiedzieć sobie na pytania:

- Czy zaplanowane działania są możliwe do zrealizowania?
- W jaki sposób Wnioskodawca uzasadnił wybór zaplanowanych działań?
- Czy Wnioskodawca wskazał małe zadania składające się na zaplanowane działania?
- Jak ekspert ocenia metody realizacji działań, ich zarządzanie, wdrażania?

Ocena wykonalności zadania (możliwości realizacji zaplanowanych działań) powinna być efektem analizy całego wniosku. Dzięki udzieleniu odpowiedzi na powyższe pytania, ekspert może ocenić wykonalność zaplanowanych działań. Analiza taka powinna brać też pod uwagę m. in. doświadczenie Wnioskodawcy, adekwatność działań do założonego planu rozwoju, posiadane zasoby (sprzętowe, finansowe i osobowe) a także planowany sposób realizacji zadania. W celu oceny tego kryterium pomocna jest Część B wniosku – informacje o Wnioskodawcy. Organizacja wnioskująca ma tam za zadanie opisać swoją działalność, z uwzględnieniem historii działania, opisać własny potencjał w wymiarze instytucjonalnym, organizacyjnym i programowym, a także wskazać zdolności do zarządzania projektami (szczególnie w aspekcie międzynarodowym).

Ważne jest przeprowadzenie analizy dotyczącej potencjału kadrowego, technicznego i ekonomicznego Wnioskodawcy.

Czy:

- a. organizacja dysponuje odpowiednim zapleczem kadrowym – czy zespół zarządzający jest kompetentny? Czy organizacja dysponuje odpowiednim potencjałem technicznym i ekonomicznym, by prawidłowo zrealizować zakładane działania?
- b. czy osoby zaangażowane w realizację działań są odpowiednio kompetentne i doświadczone?

Jakie jest doświadczenie Wnioskodawcy w opisanej we wniosku działalności?

Czy:

- a. organizacja realizowała już zadania/projekty za porównywalną kwotę?
- b. jeśli sama organizacja jest stosunkowo niedawno utworzona, to czy jej zespół zarządzający/koordynatorzy wykonujący zadanie posiadają odpowiednie doświadczenie?

- c. jeśli sama organizacja dopiero niedawno uzyskała formalny status, to czy wcześniej nie funkcjonowała na zasadach nieformalnych?

Czy wniosek zawiera trafną i wszechstronną analizę ryzyka?

Wniosek może zawierać zwięzłą analizę ryzyka wykonania zadania. Mimo, że nie jest to niezbędny wymóg, to zamieszczenie trafnej i wszechstronnej analizy ryzyka należy przyjąć jako dobrą praktykę.

Kryterium nr 5. Zasadność planowanych wydatków w stosunku do rezultatów i zakresu działań, które obejmuje wniosek.

Kryterium to obejmuje analizę budżetu przedstawionego we wniosku. Kluczowe jest, by wydatki zaplanowane przez Wnioskodawcę były zgodne z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz Regulaminem Konkursu.

Wydatki muszą być zatem:

1. Niezbędne do osiągnięcia zakładanych rezultatów;
2. Racjonalne i efektywne;
3. Zgodne z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
4. Odpowiadające cenom rynkowym.

PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Z uwagi na przepisy prawa powszechnie obowiązującego niedopuszczalne jest finansowanie działalności gospodarczej z dotacji otrzymanej w ramach PROO. Organizacja wnioskująca może jednak prowadzić działalność gospodarczą, jeśli jej finansowanie nie pochodzi z dotacji.

Dozwolone jest:

Finansowanie z dotacji z PROO odpłatnej działalności pożytku publicznego.

Prowadzenie przez Wnioskodawcę działalności gospodarczej, której finansowanie pozyskiwane jest ze źródeł innych niż dotacja z PROO.

Finansowanie z dotacji z PROO przygotowania do prowadzenia działalności gospodarczej (np. poprzez pokrycie kosztów kursów, szkoleń, studiów etc.).

Niedozwolone jest:

Finansowanie z dotacji z PROO działalności gospodarczej.